

רשות שוק ההון
ביטוח וחיסכון

דוח שנתי | 2016

דבר הממונה

רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - הרשות וגם רשות שוק ההון) החלה לפעול ביום 1 בנובמבר 2016. הרשות הוקמה לאחר דיון ציבורי בעניין מבנה הרגולציה הפיננסית בישראל, ולאור המלצותיהם של גופים מקומיים ובינלאומיים (בין היתר, ה-OECD וקרן המטבע הבין-לאומית), שקראו להפיכת אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר לרגולטור עצמאי ונפרד, בדומה לגופי רגולציה פיננסית ישראלים ובינלאומיים.

תפקידיה של הרשות, כפי שהוגדרו בחוק הרשות, הם הגנה ושמירה על עניינם של המבוטחים, העמיתים ולקוחות הגופים המפוקחים, הבטחת היציבות והניהול התקין של גופים אלה, קידום התחרות במערכת הפיננסית, במיוחד בשוק ההון הביטוח והחיסכון, ועידוד חדשנות טכנולוגית ועסקית בפעילותם של הגופים.

המערכת הפיננסית בישראל עוברת בשנים האחרונות תמורות משמעותיות, והקמת רשות שוק ההון מהווה נדבך מרכזי בהן. לצד הקמת הרשות, ממשלת ישראל הובילה מספר צעדים שמשנים את מגרש המשחקים בשווקים הפיננסיים, ומעל כולם מתנוסס הדגל של הגברת התחרות בשווקים אלה. הגברת התחרות במסגרת הצעדים האמורים באה לידי ביטוי בהפחתת חסמים, בהפחתת הריכוזיות, בהנגשת אשראי ועוד.

במסגרת הצעדים שהובילה הממשלה אושר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016 (להלן - חוק שירותים פיננסיים מוסדרים). החוק האמור קובע כי הרשות תפקח על גופים שעוסקים באשראי חוץ בנקאי, מנפיקי כרטיסי אשראי, אגודות שיתופיות למתן שירותי אשראי ופיקדון (בנקים חברתיים) ונותני שירותים פיננסיים אחרים. כמו כן, במסגרת החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, הוטל על הרשות לפקח על גופים נוספים: גופים טכנולוגיים שמטרתם להפחית עלויות מול גופים פיננסיים (נותני שירותי השוואת עלויות) וגופים המאגדים עסקים מול סולקי אשראי על מנת להפחית את עלויות הסליקה בכלל ועבור עסקים קטנים בפרט.

שינויי החקיקה השונים שאושרו בשנה האחרונה יביאו לשינוי משמעותי באופי הפעילות של הרשות במישור הארגוני ובמישור המקצועי. ברמה הארגונית, הרשות תחל לפעול כגוף עצמאי, הכולל מערכי תמיכה אינטגרליים; וברמה המקצועית, תחומי הפיקוח של הרשות יורחבו לגופים הפועלים על פי רישיון מכוח חוק שירותים פיננסיים מוסדרים.

בשנת 2016 המשיכה הרשות לפעול בהתאם לחזון שהגדירה: **"הבטחת היכולת של כלל הציבור להשיג ביטחון פיננסי בתחומי הפעילות של הרשות"**. חזון זה מבטא את תפקידיה של הרשות כפי שבאו לידי ביטוי בתיקוני החקיקה להקמתה, וכן גוזר את יעדי העל שהציבה הרשות: **קידום התנהלות הוגנת, שקופה ואחראית של הגורמים בשוק, הבטחת מוצרים הוגנים שקופים וזמינים, הגברת התחרות, הגברת המודעות הפיננסית, שיפור הממשל התאגידי ושמירה על יציבות הגופים המוסדיים**. על בסיס יעדים אלה פעלה הרשות בשנה האחרונה בתחומי הפעילות שלה כמפורט להלן:

בתחומי החיסכון לטווח הבינוני והארוך פעלה הרשות בכמה מישורים על מנת להגביר את התחרות ולהגדיל את החיסכון הפנסיוני. בראש ובראשונה, הרשות ביקשה לתת מענה לחוסכים הלא מאוגדים. כדי להגביר את כוח המיקוח של הציבור הרחב, נבחרו שתי קרנות ברירת מחדל המציעות דמי ניהול נמוכים. כמו כן, הרשות החלה ליישם את רפורמת "עקוב אחרי פנסיוני" (איחוד חשבונות לא פעילים), שבמסגרתה ימוזגו כשני מיליון חשבונות לא פעילים בקרנות הפנסיה לתוך החשבונות הפעילים במטרה לרכז את החיסכון הפנסיוני של החוסך בקרן אחת. איחוד זה יביא לצמצום דמי הניהול, לשמירה על הרצף הביטוחי, להגברת השליטה בניהול החיסכון ובעקבות זאת להגדלת החיסכון הפנסיוני.

כאמצעי נוסף להגדיל את החיסכון בכלל ולעודד חיסכון פנסיוני בפרט, קידמה הרשות את ההקמה של קופת גמל להשקעה בתור אפיק חיסכון נוסף לטווח בינוני או ארוך. הקופות החדשות שהוקמו חויבו לפתוח מסלול חיסכון דיגיטלי.

בתחום הביטוח קידמה הרשות שינויים מקיפים. בביטוח הרכב קידמה הרשות את ההשבה של כספים מתאגיד "קרנית" למבוטחים בסך של כ-1.2 מיליארד ש"ח, שנבעו מרווחי השקעות ומצבירת עודפים מכספי מבוטחים. כמו כן, הרשות עדכנה את תעריפי הפול

הקדמה | רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון ל-2016.

לרכבים פרטיים על פי סיכון המבוטח בביטוח השירוי. עדכון זה הוזיל את דמי הביטוח באורח ניכר והגביר את התחרות בענף.

בביטוחי הבריאות והסיעוד נכנסו לתוקפן שתי רפורמות מרכזיות שהובילה הרשות. עיקרי הרפורמה הן גיבוש פוליסות אחידות, המבטיחות כיסוי הולם ומאפשרות תחרות על שירות ומחיר. זאת ועוד, הפוליסה האחידה בביטוח סיעוד מאפשרת לחברי הקופות מעבר בין הקופות השונות מבלי שייפגעו זכויותיהם. כמו כן, בביטוח החיים ובביטוח הבריאות פרסמה הרשות מחשבוני המאפשרים להשוות תעריפים באופן מהיר ונגיש על מנת להגביר את התחרות בתחום.

בשנת 2016 נכנסו לתוקף הנחיות לעניין כתבי שירות ואופן שיווקם התואמות לצרכיו של ציבור המבוטחים. הרשות גם הסדירה את הנושא של ביטוח נזקי מים על מנת להבטיח כיסוי נאות לסיכונים ולהגביר את אחריות המבטח לשירות שניתן למבוטחים.

בתחום הממשל התאגידי וניהול הסיכונים המשיכה הרשות לקדם את משטר ההון החדש לחברות הביטוח, סולבנסי 2, על מנת שיושם במלואו כבר בשנת 2017. משטר ההון החדש קושר בין הסיכונים שהחברות חשופות להם ובין רמת ההון הכלכלי שלהן, ובאורח זה מגביר את יכולתן לעמוד בהתחייבויותיהן למבוטחים, כדוגמת תשלומי קצבאות.

בתחום הדיגיטציה קידמה הרשות את החזון הדיגיטלי, שעיקרו עידוד הגופים המוסדיים לאמץ דיגיטציה בתהליכי העבודה שלהם, בממשק מול הלקוח ובמניעת מקרי ביטוח. הרשות מאמינה שההתפתחויות הטכנולוגיות בתחום צפויות לייעל את פעילות הגופים, להוזיל עלויות ולשפר את חוויית השירות למבוטחים ולעמיתים. כמו כן, הרשות הודיעה כי תתמוך בכניסת גופים שיהיו מעוניינים לפעול בתחום ויאמצו פעילות דיגיטלית מלאה.

בתחום התינוך פרסמה הרשות כללים הנוגעים למעורבות מוכרנים שאינם בעלי רישיון סוכן ביטוח בהליך המכירה של מוצרי ביטוח. כמו כן, הרשות קידמה הפצה של טיוטת תקנות המאפשרת ליועצים פנסיוניים לקבל עמלת הפצה עבור שיווק קופות גמל להשקעה וביטוחי מנהלים.

האתגרים שעומדים לפתחנו רבים ומגוונים, וכולם חשובים ובעלי משמעות רבה לציבור רחב וגדול. נמשיך לפעול להגנה על עניינם של מבוטחים וחוסכים, ובכלל זאת קידום ביטחון פיננסי לכלל הציבור בתחומי הפיקוח של הרשות.

דורת סלינגר

הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון

והמפקחת על הביטוח

דוח הממונה | רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון

עיצוב גרפי והדפסה: "סקורפיו 88"

יוני 2017 ירושלים

מבנה רשות שוק ההון

בתרשים שלהלן מוצג מבנה רשות שוק ההון במתכונתו הנוכחית.

מבנה ארגוני חדש לפי תחומי אחריות:

